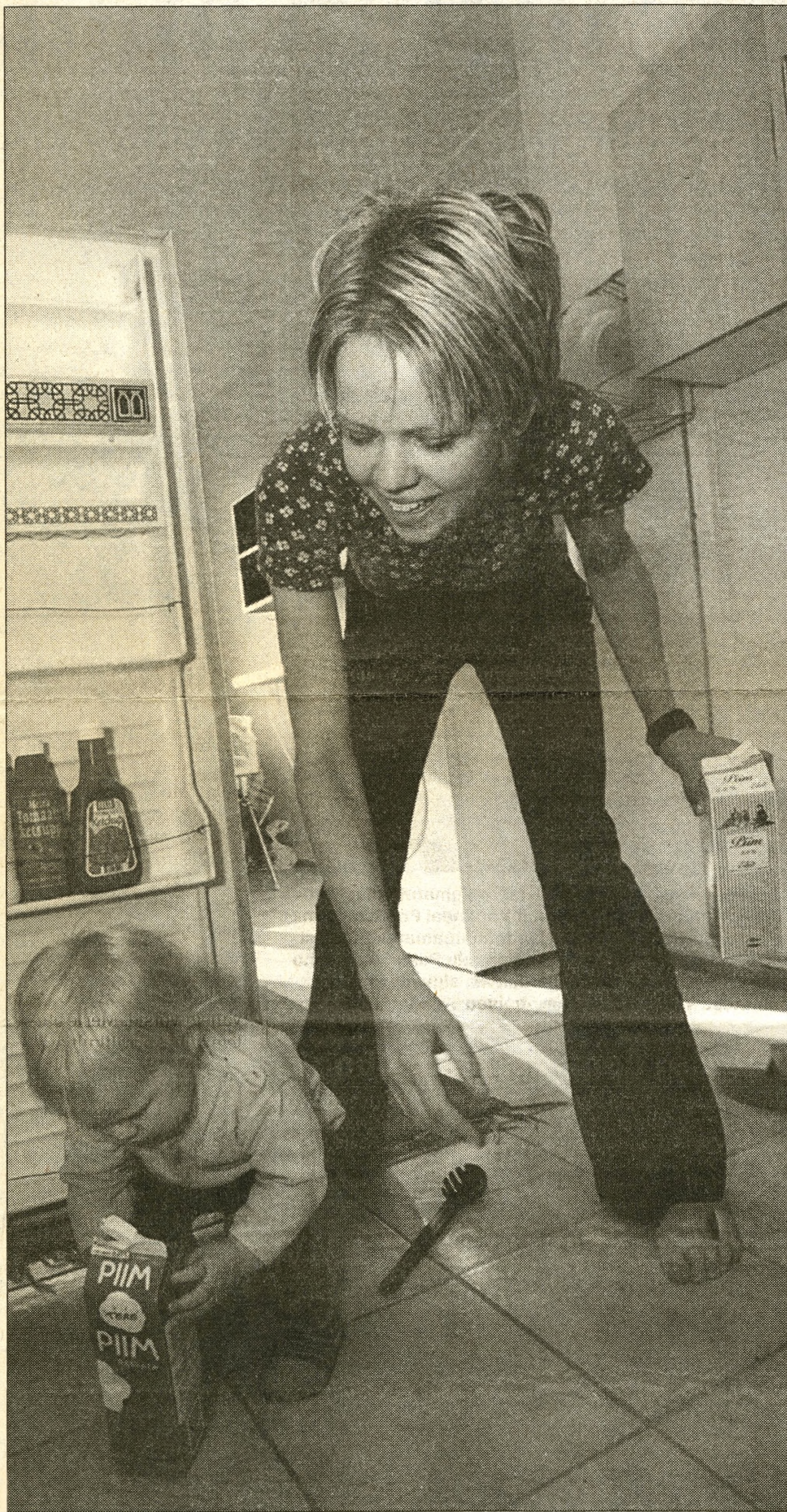

Loodusteaduste kolmanda kursuse tudeng Triinu Väiku loodab, et õppelaenust ikka ühtteist aastasele tütrele Marie Helenile jagub.

PRIIT SIMSON

Õppelaen aitab tudengid hetkeks jalule

Pealinna õppur ostab laenu eest taskutelefoni ja sööb kõhu hästi täis

Helen Eelrand

louise@epl.ee

Esimesed üliõpilased on saanud kätte selleaastase, 15 000 krooni suuruse õppelaenu. Tudengid lubavad laenu säästlikult kasutada ja usuvad, et rahast jätkub õppeaasta lõpuni. On ka neid, kes õppelaenu eest kohe midagi vajalikku ostavad ja edaspidi koduste toel hakkama saada püüavad.

Tasumisele veel ei mõtle

Tallinna pedagoogikaülikooli loodusteaduste teise kursuse tudeng Kristel Kongas laenas enamiku rahast reisisima minevale öele teadmissega, et saab selle lähemal ajal tagasi. "Mingi eriline raiskaja-tüüp ma ei ole, aga ega kevadeks midagi järele ka jää," räägib ta laenatud rahast. Kooli kõrvalt pole neiu töö käinud, mõnikord saab ta lisaraha ja toidumoon Keskk-Eestis elavatelt vanematelt. "Eelmisel aastal oli hea, et õppelaenu sai kaks korda, järelikult sai ka kaks korda raisata," tunnustab ta.

Õppelaenu tagasimaksmisele Kristel praegu ei mõtle. "Loodan, et saan mõnda riigiasutusse tööle, eriala on selline," räägib ta. See tähendaks kohe ka makse-soodustusi.

Tudengite kõrval, kes õppelaenuga kevadeni toime tulla püüavad, leidub neidki, kellel raha kulutamine palju aega ei võta. "Mul on ikka niisuguseid tuttavaid ka, kellel kogu laen esimesel nädalal kasiinosse jääb," muigab Kristel, "ise ma peale toidu ja üüri eriti kulutada ei saa, möödunud aastal natuke nipet-näpet ostsin. Meelt lahutamas ma päris oma raha eest kunagi käinud pole, selle jaoks on vastutulelikud sõbrad."

Jaana Kräkel tuli pedagoogikaülikooli tasuta kasvatusteaduste õppesse Võrust. Kuigi ta esimese kursuse tudengina pole õppelaenu veel kätte saanud, teab ta, et see kõik kuulub õppemaksuks. "Vanemad ikka toetavad," kinnitab ta.

Praekartulid menüüs vaid korra

Teise kursuse tudeng Maiu Hanimägi räägib läinud aastast õppelaenu kulutamise kogemusest: "Eks esialgu tundus, et kunagi pole arvel nii palju raha olnud ja siis hakkasin kulutama, igasuguseid vidinaid ostma. Kõigepealt loomulikult riideid. Siis, kui summa kahanema hakkas, vaatasin, et tuleb hakata asja natuke rahulikumalt võtma," jutustab ta.

Kooliaasta lõpuni Maiul siiski raha jätkus. "Minu tutvusringkonnas selliseid üliõpilasi küll pole, kes esimese kahe päevaga raha ära raiskaksid, aga kuulnud ma selliseid lugusid olen," väidab neiu, kes selleaastase

õppelaenu eest mobiiltelefon ostis, "seda oli mul hädasti vaja, elu on nii kiireks muutunud!" Lisaks õppelaenule on Maiul mõned juhuslikud töötused.

Õpetab eelarvet koostama

Mõlemad kasvatusteadusi studeerivad neid kinnitavad, et toidu arvelt koonerdada neil ei tule. "Möödunud aastal pidin ainult ühe korra praekartuleid tegema," toob Maiu elu paremaks minekust näite, "ostan seda, mida hing ihaldab."

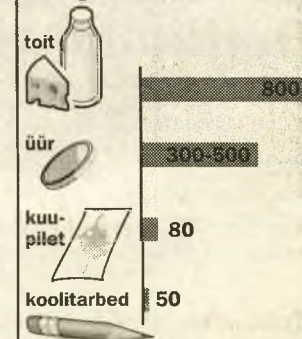
Praegu on kõige kuumem asi arbuus. Saiakesi sööme ka palju." Baarides ja restoranides käimist peavad tudengid liiga kulukaks.

Tütarlaste sõnul on õppelaenukogemus abiks ka tulevases elus, nii õpitakse oma sissetulekuid-väljaminekuid kavandama.

Tudengi kulutused

Tudengid saavad tänava õppelaenu 15 000 krooni, seega saab ta kuus kulutada 1250 krooni.

tudeng kulutab kuus:

Kokku kulutab ideaaltudeng kuus 1430 krooni.

Pankadel on põhjust tudengitega rahul olla

■ Hansapangast on sel sügisel õppelaenu kätte saanud 15 163 õppurit summas 226 miljonit krooni. Kõrgkoolidest veel saabumata nimekirjade tõttu on laen üle kandmata 3523 üliõpilasele. Hansapanga õppelaenu tootehalduri Indrek Fridolini sõnul teeb pank koostööd haridusministeeriumiga

ning loodab koolidest võimalikult kiiresti täielikud varasemate laenuvõtjate nimekirjad saada, mis on aluseks järgmistele laenuvormistamistele. Kui puuduvad andmed on saabunud, teavitatakse õppureid sellest meedia vahendusel võimalikult kiiresti ning laen kantakse tudengi pangaarvele.

Ka Ühispank kinnitab, et üliõpilased on kärmed laenu välja võtma. Ühispanga laenuarendusosakonna spetsialist Triin Messimas ütleb, et panga möödunud aastast viiest ja poolest tuhandest õppelaenukliendist on paari päeva jooksul uue summa järele käinud üks kolmandik. Õppelaenudeks on väljasta-

tud 26 miljonit krooni. "See on päris hea tulemus," arvab Messimas. "Ka meil on neid kliente, kes on pidanud laenu tagasi minema, sest koolidest panka saadetud nimekirjad ei ole vigadeta. Loodame, et see võimalikult kiiresti laheneb," lubab Messimas.

Helen Eelrand